ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮ, НИЙЦЛИЙН АУДИТ

Говь-Алтай аймгийн Дэлгэр сумын Гуулин тосгоны Захирагчийн албаны 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ГАА-2025/111/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Алтай хот

2025 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор: Г.Гүнжидмаа

Утас: 99998431 Цахим хаяг: gunjidmaag@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Д.Эрдэнэчимэг

Утас: 99175677 Цахим хаяг:erdenechimegd@audit.gov.mn

Аудитор: О.Энхтөр

Утас: 95343496 Цахим хаяг:oturuu87@gmail.com

Аудитор: А.Цээням

Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyam1202@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

ГАА-2025/111/НА-СТА-ТШЗ

ГОВЬ-АЛТАЙ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

1402, Хөгжил хороолол, Жинст баг,
Есөнбулаг сум, Говь-Алтай аймаг, 82099
Утас: (976) 70 48 34 13,
Цахим шуудан: govialtai@audit.gov.mn

2025.02.24 № 96

танай ______ -ны № ______ -т

ДЭЛГЭР СУМЫН ГУУЛИН
ТОСГОНЫ ЗАХИРАГЧ
Р.ДАРХАНБААТАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Говь-Алтай аймгийн Дэлгэр сумын Гуулин тосгоны Захирагчийн албаны 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Засаг даргын нөөц хөрөнгийг зарцуулах журмаар шагнал урамшуулал, нэг удаагийн буцалтгүй тусламж, дэмжлэг олгох бүрэн эрхийг Засаг даргад олгосон боловч Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулиар дээрх арга хэмжээний зардлыг зарцуулахыг хориглосон байна.

Аудитын гол асуудал

Аудитын гол асуудал гэдэг нь тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад хамгийн чухал нөлөөтэй хэмээн мэргэжлийн шүүн тунгаалтаар бидний авч үзсэн асуудал байна. Гол асуудлыг санхүүгийн тайлангийн аудитын хүрээнд бүхэлд нь харгалзаж,

8225020242

аудитын санал дүгнэлтээ илэрхийлэхэд авч үзсэн бөгөөд энэхүү гол асуудлын талаар бид тусад нь дүгнэлт гаргахгүй.

Тайлант онд дээд шатны төсвийн захирагчдаас 8,060.0 мянган төгрөгийн тусламж дэмжлэг авч, бүрэн зарцуулсан байна. Мөн төсвийн хөрөнгөөр 2,540.0 мянган төгрөгийн хөрөнгө бэлтгэж, улсын төсөв, орон нутгийн хөгжлийн сан, бусад эх үүсвэрээс 241,169.0 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг хүлээн авсан байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 1 хөтөлбөр, 6 зорилт, 25 арга хэмжээ хэрэгжүүлэхээр гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд тусгаснаас арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж биелэлтийн тайланг хүргүүлснээс сумын Засаг даргаас нийт дүнгээр 90.0 хувиар үнэлсэн байна.

Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Г.ГҮНЖИДМАА

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

төгрөгөөр

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**42,500,599.99**	**20,974,554.99**
33	**АВЛАГА**	-	3,605,855.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	-	1,631,254.00
335	**Бусад авлага**	-	1,974,601.00
33510	Байгууллагаас авах авлага	-	1,974,601.00
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	42,500,599.99	17,368,699.99
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	10,300,000.00	10,008,000.00
354	**Хангамжийн материал**	32,200,599.99	7,360,699.99
35420	Аж ахуйн материал	5,000,000.00	5,000,000.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	1,192,500.00	2,359,800.00
35470	Бусад хангамжийн материал	26,008,099.99	899.99
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**269,808,380.93**	**456,877,231.44**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	269,808,380.93	456,877,231.44
392	**Биет хөрөнгө**	260,762,380.93	447,391,231.44
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	64,491,854.00	104,491,854.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(10,062,622.25)	(23,795,152.91)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	20,200,000.00	203,499,000.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(18,278,888.64)	(10,166,633.34)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	22,505,000.00	25,625,000.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(17,446,833.38)	(20,883,944.48)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	6,975,500.00	7,125,500.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,810,000.44)	(4,722,999.92)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	287,399,527.00	287,399,527.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(93,211,155.36)	(121,180,918.91)
393	**Биет бус хөрөнгө**	9,046,000.00	9,486,000.00
39301	Програм хангамж	500,000.00	940,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(500,000.00)	(500,000.00)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	9,046,000.00	9,046,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**312,308,980.92**	**477,851,786.43**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**4,345,565.90**	**1,090,601.93**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	4,345,565.90	1,090,601.93
413	**Өглөг**	4,345,565.90	1,090,601.93
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	-	154,635.05
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	176,166.88
4136	**Бусад өглөг**	4,345,565.90	759,800.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	4,345,565.90	20,000.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	739,800.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**307,963,415.02**	**476,761,184.50**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	307,963,415.02	476,761,184.50
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	55,518,641.00	55,518,641.00
51101	Өмч - төрийн	55,518,641.00	55,518,641.00
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	219,544,248.39	388,342,017.87
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	219,544,248.39	219,544,248.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн		168,797,769.48
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	32,900,525.63	32,900,525.63
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**312,308,980.92**	**477,851,786.43**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**303,819,154.00**	**531,996,400.00**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**35,258,700.00**	**251,177,000.00**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	35,258,700.00	251,177,000.00
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	205,500.00	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	205,500.00	-
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	9,046,000.00	241,169,000.00
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	26,007,200.00	10,008,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**268,560,454.00**	**280,819,400.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	71,070,654.00	8,060,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	62,570,654.00	8,060,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,500,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	197,489,800.00	272,759,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	197,489,800.00	272,759,400.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**294,276,309.94**	**363,198,630.52**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**294,276,309.94**	**363,198,630.52**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	263,421,894.57	347,416,567.30
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	126,526,952.77	185,140,617.83
210101	Үндсэн цалин	72,948,467.98	113,945,936.74
210102	Нэмэгдэл	31,254,031.38	56,701,506.76
210104	Урамшуулал	4,000,800.00	-
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,323,653.41	14,493,174.33
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	12,015,000.00	24,580,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,198,200.00	15,796,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	954,200.00	2,196,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	763,400.00	1,098,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	190,800.00	1,098,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,908,400.00	4,392,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	10,162,695.23	9,980,466.88
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,830,195.23	2,520,466.88
210302	Түлш, халаалт	8,332,500.00	7,460,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	15,126,177.63	18,603,133.10
210401	Бичиг хэрэг	1,295,080.00	1,650,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	12,297,117.00	14,098,733.10
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,533,980.63	1,260,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	1,593,800.00
2105	**Норматив зардал**	-	2,400,000.00
210502	Хоол, хүнс	-	2,400,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,111,300.00	7,150,000.00
210604	Урсгал засвар	2,111,300.00	7,150,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,952,000.00	850,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,952,000.00	850,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	30,169,600.00	5,765,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	30,037,100.00	5,460,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	31,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	68,500.00	100,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	75,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	40,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	90,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	65,358,168.94	92,947,349.49
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	300,000.00	36,307,200.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	374,496.00	-
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	64,683,672.94	56,640,149.49
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	30,854,415.37	15,782,063.22
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	24,597,628.00	7,078,830.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	6,178,830.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,073,300.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,524,328.00	900,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	6,256,787.37	8,703,233.22
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,256,787.37	8,703,233.22
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**9,542,844.06**	**168,797,769.48**
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**9,542,844.06**	**168,797,769.48**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**268,560,454.00**	**280,819,400.00**
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**268,560,454.00**	**280,819,400.00**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	71,070,654.00	8,060,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	62,570,654.00	8,060,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	8,500,000.00	-
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	197,489,800.00	272,759,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн байгууллага/	197,489,800.00	272,759,400.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**241,329,800.00**	**278,279,400.00**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**241,329,800.00**	**278,279,400.00**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**210,475,384.63**	**262,497,336.78**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	127,511,292.77	186,617,236.78
210101	Үндсэн цалин	73,932,807.98	115,422,555.69
210102	Нэмэгдэл	31,254,031.38	56,701,506.76
210104	Урамшуулал	4,000,800.00	-
210105	Гэрээт ажлын хөлс	18,323,653.41	14,493,174.33
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	12,015,000.00	24,580,000.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,198,200.00	15,796,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	954,200.00	2,196,000.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	763,400.00	1,098,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	190,800.00	1,098,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	1,908,400.00	4,392,000.00
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	11,370,195.23	11,644,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	1,830,195.23	2,344,300.00
210302	Түлш, халаалт	9,540,000.00	9,300,000.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	11,171,500.63	22,490,800.00
210401	Бичиг хэрэг	1,028,080.00	1,650,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	8,609,440.00	18,986,400.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,533,980.63	1,260,600.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	593,800.00
2105	**Нормативт зардал**	-	2,400,000.00
210502	Хоол, хүнс	-	2,400,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	2,111,300.00	8,150,000.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	0
210604	Урсгал засвар	2,111,300.00	8,150,000.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	1,952,000.00	850,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	1,952,000.00	850,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	35,169,600.00	5,765,000.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр	35,037,100.00	5,460,000.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	31,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	68,500.00	100,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	-	75,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	33,000.00	40,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	90,000.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	9,174,496.00	-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,800,000.00	-
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	374,496.00	-
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**30,854,415.37**	**15,782,063.22**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	24,597,628.00	7,078,830.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	6,178,830.00
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	19,073,300.00	-
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	5,524,328.00	900,000.00
2134	**Орон нутгийн ТЕ захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	6,256,787.37	8,703,233.22
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,253,887.37	8,703,233.22
213405	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг-нэмэлт	2900	
III	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)**	**27,230,654.00**	**2,540,000.00**
V	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)**	**27,230,654.00**	**2,540,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**27,230,654.00**	**2,540,000.00**
2200	***Дотоод эх үүсвэрээр***	**27,230,654.00**	**2,540,000.00**
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	27,230,654.00	2,540,000.00
VI	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)**	**-27,230,654.00**	**-2,540,000.00**

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	**2023 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	55,518,641.00	32,900,525.63	210,001,404.33	298,420,570.96
C03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**55,518,641.00**	**32,900,525.63**	**210,001,404.33**	298,420,570.96
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	9,542,844.06	9,542,844.06
C08	**2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**55,518,641.00**	**32,900,525.63**	**219,544,248.39**	307,963,415.02
D01	**2024 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл**	**55,518,641.00**	**32,900,525.63**	**219,544,248.39**	307,963,415.02
D03	**Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл**	**55,518,641.00**	**32,900,525.63**	**219,544,248.39**	307,963,415.02
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	168,797,769.48	168,797,769.48
D09	**2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл**	**55,518,641.00**	**32,900,525.63**	**388,342,017.87**	476,761,184.50

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	зөрүү	хувь
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	272,759,400.00	264,056,166.78	**8,703,233.22**	**96.81**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	272,759,400.00	264,056,166.78	**8,703,233.22**	**96.81**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	265,259,400.00	256,977,336.78	**8,282,063.22**	**96.88**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	194,743,700.00	186,617,236.78	**8,126,463.22**	**95.83**
210101	Үндсэн цалин	95,143,700.00	115,422,555.69	**-20,278,855.69**	**121.31**
210102	Нэмэгдэл	72,000,000.00	56,701,506.76	**15,298,493.24**	**78.75**
210105	Гэрээт ажлын хөлс	27,600,000.00	14,493,174.33	**13,106,825.67**	**52.51**
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	24,580,000.00	24,580,000.00	**0.00**	**100.00**
210201	Тэтгэврийн даатгал	15,796,000.00	15,796,000.00	**0.00**	**100.00**
210202	Тэтгэмжийн даатгал	2,196,000.00	2,196,000.00	**0.00**	**100.00**
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	1,098,000.00	1,098,000.00	**0.00**	**100.00**
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,098,000.00	1,098,000.00	**0.00**	**100.00**
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	4,392,000.00	4,392,000.00	**0.00**	**100.00**
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	11,644,300.00	11,644,300.00	**0.00**	**100.00**
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,344,300.00	2,344,300.00	**0.00**	**100.00**
210302	Түлш, халаалт	9,300,000.00	9,300,000.00	**0.00**	**100.00**
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	21,076,400.00	20,920,800.00	**155,600.00**	**99.26**
210401	Бичиг хэрэг	1,650,000.00	1,650,000.00	**0.00**	**100.00**
210402	Тээвэр, шатахуун	17,386,400.00	17,386,400.00	**0.00**	**100.00**
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	1,440,000.00	1,290,600.00	**149,400.00**	**89.63**
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	600,000.00	593,800.00	**6,200.00**	**98.97**
2105	**Нормативт зардал**	2,400,000.00	2,400,000.00	**0.00**	**100.00**
210502	Хоол, хүнс	2,400,000.00	2,400,000.00	**0.00**	**100.00**
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	9,250,000.00	9,250,000.00	**0.00**	**100.00**
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	2,100,000.00	2,100,000.00	**0.00**	**100.00**
210604	Урсгал засвар	7,150,000.00	7,150,000.00	**0.00**	**100.00**
2107	**Томилолт, зочны зардал**	850,000.00	850,000.00	**0.00**	**100.00**
210702	Дотоод албан томилолт	850,000.00	850,000.00	**0.00**	**100.00**
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	715,000.00	715,000.00	**0.00**	**100.00**
210803	Даатгалын үйлчилгээ	100,000.00	100,000.00	**0.00**	**100.00**
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	75,000.00	75,000.00	**0.00**	**100.00**
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	40,000.00	40,000.00	**0.00**	**100.00**
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	500,000.00	500,000.00	**0.00**	**100.00**
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	7,500,000.00	7,078,830.00	**421,170.00**	**94.38**

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

Гурав. Аудитын илрүүлэлт:

Аудитаар 43,269.3 мянган төгрөгийн 5 алдаа[1]-г аудитын явцад залруулж, баталгаажуулав.

Залруулсан алдаа: **Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой:**

- Нийгмийн даатгалын шимтгэлийн тооцоогоор үүсэж баталгаажуулсан 154.6 мянган төгрөгийн өглөгийг тайланд тайлагнаагүй,
- Санхүүгийн тайланд 1,631.3 мянган төгрөгийг авлагаар тайлагнаагүй,
- Гэрэл цахилгааны төлбөр 1,76.2 мянган төгрөгийн өглөгийг тайлагнаагүй,
- Байгууллагын аж ахуйн материалын дансанд бүртгэлтэй 5,000.0 төгрөгийн дансны үнэ бүхий төмөр самбарыг шаардах хуудсаар зарлагдсан,
- Бараа материалыг зарлага болгохдоо зардлын дансыг сонгоогүй буруу төсөвт байгууллагын өөрийн орлого данс сонгосноос 36,307.2 мянган төгрөг хасах тэмдэгтэй орлого болж илэрхийлэгдэн үр дүнгийн тайланд тусгасан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.7-т "байгууллагын санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн мэдээ, тайлан, үр дүнгийн гэрээний биелэлтийг үнэн зөв гаргах, тогтоосон хугацаанд тайлагнах", 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-т "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах;" заалтыг зөрчсөн.

Залруулагдаагүй 7,107.9 мянган төгрөгийн материаллаг зөрчил нь тогтоосон ерөнхий материаллаг байдлын түвшнээс бага байгаа тул "Өөрчлөлтгүй" дүгнэлт өгсөн.

Аудитаар нийт 7,107.9 мянган төгрөгийн 5 зөрчил[2] илэрч 2,607.9 мянган төгрөгийн 2 төлбөрийн акт, 2,100.0 мянган төгрөгийн 1 зөрчлийг арилгуулах албан шаардлага, 2,400.0 мянган төгрөгийн 2 заалт бүхий зөвлөмж хүргүүллээ.

Төлбөрийн акт

1. Юнайтэд бест ойл ХХК-д оны эцэст шатахууны үнийг шилжүүлэхдээ хэмнэгдсэн шатахууны 1,974.6 мянган төгрөгийг илүү шилжүүлэн санхүүгийн тайланд авлага үүсгэсэн нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.8-т "Төсвийг зохистой удирдаж авлага, өр төлбөр үүсгэхгүй байх", 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2.5-т "хуваарьт болон хугацаа хэтэрсэн өр төлбөрийг жилийн төсөвтөө бүрэн тусгаж өр төлбөр барагдуулах төлөвлөгөө, хуваарь баталж хэрэгжүүлэх" гэж заасантай нийцэхгүй бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

   <u>Шийдвэрлэсэн нь:</u> Төсвийн орлого болгох төлбөрийн акт тогтоосон.

2. Цалингийн зардлаас 3 ажилтанд амралтын цалинг үндсэн цалинтай давхардуулан 565.5 мянган төгрөгийг илүү олгосон, 1 ажилтны 68.1 мянган төгрөгийн урьдчилгаа тооцооны авлагыг суутгаагүй. Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" Төрийн албаны тухай хуулийн 57 дугаар зүйлийн 57.1-т "Төрийн албан хаагчид хууль болон албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргээ хэрэгжүүлсний төлөө төрөөс цалин хөлс олгоно", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-т "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;" гэж заасантай нийцэхгүй бөгөөд зохистой, үнэн зөв байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

---

[1] Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

[2] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Шийдвэрлэсэн нь: Төсвийн орлого болгох төлбөрийн акт тогтоосон.

Албан шаардлага

1. Тайлант онд 2,100.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж компьтер бэлтгэхдээ цахим дэлгүүрээс худалдан аваагүй нь Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно", 14.5-д "Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу зохион байгуулах худалдан авах ажиллагааны сонгон шалгаруулалтыг цахимаар зарлана" гэж заасантай нийцэхгүй бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авсан зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Нягтлан бодогч бүртгэлтэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт:

1. Захирагчийн албаны төсөвт хоолны зардал эдийн засгийн ангилалаар 2,400.0 мянган төгрөгийг баталсныг тус байгууллага нь халуун усны барилгын засвар хийсэн ажилтнууддаа хүнсний материал авч хоол бэлтгэн шаардах хуудсаар зардлыг тайлагнасан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-т "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;" 22 дугаар зүйлийн 22.1-т "Төсвийг тогтоосон ангиллын дагуу төлөвлөж, гүйцэтгэлийг хэрэгжүүлж, бүртгэн, тайлагнана" гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж, төсвийг эдийн засгийн ангилалын дагуу зөв төлөвлөн, тайлагнаж хэвших.

2. Шилэн дансны тухай хуулийн 6.4.5, 6.4.8-д заасан нийт 290,265.5 мянга төгрөгийн мэдээллээс 70,930.4 мянган төгрөгийн 4 гүйлгээг мэдээлээгүй, 12,626.8 мянган төгрөгийн 2 гүйлгээг хугацаа хоцроож мэдээлсэн, төсөв, өмч хөрөнгө мөнгө зарцуулах шийдвэрийн 2 мэдээлэл мэдээлээгүй, байгууллагын хагас жилийн тайлан, 2025 оны төсвийн төслийг мэдээлээгүй, хуулийн хэрэгжилт 87.0 хувьтай байна. Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хууль, тогтоомжийн холбогдох заалтуудтай нийцэхгүй байна гэж дүгнэлээ.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст мэдээлээгүй мэдээллийг нөхөн мэдээлж цаашид зөрчлийг давтан гаргуулахгүй байх зөвлөмж хүргүүлсэн.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг Төрийн аудитын байгууллагад 2025 оны 09 дүгээр сарын 30-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлэе.

Дөрөв. Аудитаар илэрсэн буруу илэрхийллийн нэгтгэл:

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

Байгууллагын нэр	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруул аагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Гуулин тосгоны ЗА	5	43,269.3	3	38,270.3	1	5,000.0	5	43,269.3				
Дүн	5	43,269.3	3	38,270.3	1	5,000.0	5	43,269.3				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

(мянган төгрөгөөр)

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Гуулин тосгоны ЗА	4	7,107.9	2	2,607.9	1	2,100.0	1	2,400.0	-	-		
Дүн	4	7,107.9	2	2,607.9	1	2,100.0	1	2,400.0	-	-	-	-

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

(мянган төгрөгөөр)

Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Гуулин тосгоны ЗА	1						1	
Дүн	1	-	-	-	-	-	1	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Гуулин тосгоны ЗА	-	-			-	-	-	-
Дүн	-	-			-	-	-	-
-Нийт дүн	1	-			-	-	1	-

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр						
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй	Өөрчлөлтгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1	1			1			
	НИЙТ	**1**	**1**			**1**			

Говь-Алтай аймаг дахь ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР